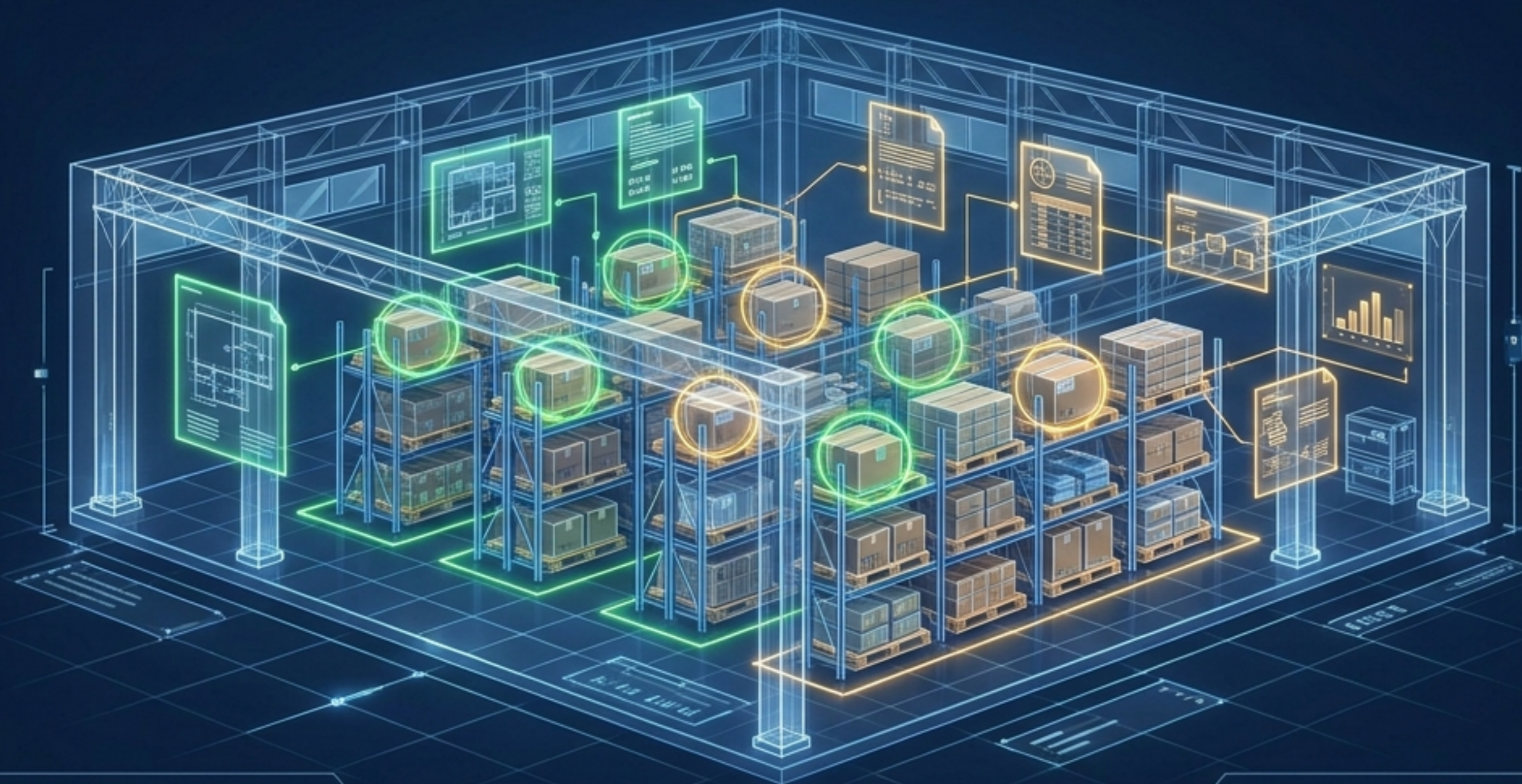

การตรวจนับ การวัดมูลค่า และการรายงานสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี

เปลี่ยนกระบวนการนับสินค้าให้เป็นระบบรักษามูลค่าที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ (สรุปเนื้อหาหน่วยที่ 3)

ภารกิจหลัก 3 ประการ ณ วันสิ้นงวด

1. การตรวจนับ (Physical Count)

ยืนยันความมืออยู่จริงและสภาพของสินค้า

2. การวัดมูลค่า (Valuation)

แปลงสินค้าเป็นมูลค่าทางการเงินที่ถูกต้อง (ตามมาตรฐาน TAS 2)

3. การรายงาน (Reporting)

สรุปข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและการตัดสินใจของผู้บริหาร

ทำไมเราจึงต้องตรวจนับสินค้า? (ประโยชน์ 6 ประการ)

ความถูกต้อง (Accuracy)

- ทราบจำนวนที่แท้จริง และปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน
- ใช้เปรียบเทียบยอดที่นับได้จริง กับยอดในทะเบียนสินค้า

การป้องกัน (Protection)

- พบสินค้าเสียหาย ล้ำสมัย เสื่อมสภาพ เพื่อหาทางจัดการหรือป้องกัน
- ป้องกันการทุจริต ยักยอก หรือสูญหาย

การดำเนินงาน (Operations)

- ป้องกันปัญหาของขาดมือ (Stock-out) โดยสั่งซื้อได้ทันต่อทันที
- ได้ยอดที่ถูกต้องเพื่อนำไปจัดทำงบการเงินและรายงานทางการเงิน

เกณฑ์การพิจารณากรรมสิทธิ์ (The Ownership Test)

กฎเหล็ก: นับรวมเฉพาะสิ่งที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ
ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ตาม

สินค้าระหว่างทาง
(Goods in Transit)

F.O.B. Shipping Point (รวมเป็นของเราตั้งแต่จุดส่ง)
F.O.B. Destination (ยังไม่รวม จนกว่าจะถึงปลายทาง)

สินค้าฝากขาย
(Consigned Goods)

ของเราที่ฝากคนอื่นขาย (ต้องนับรวม) vs
ของคนอื่นที่ฝากเราขาย (ห้ามนับรวม)

สินค้าที่แยกไว้ต่างหาก
(Segregated Goods)

กรณีพิเศษที่ต้องพิจารณากรรมสิทธิ์ให้ชัดเจน

ข้อตกลงพิเศษ
(Special Agreements)

สินค้านำซื้อคืน, สินค้าที่มีอัตราการรับคืนสูง, ขายผ่อนส่ง

13 ขั้นตอนการตรวจนับ: ระยะที่ 1 - การเตรียมการ (Preparation)

1. ทำแผนผังคลัง
สินค้าละเอียด

2. จัดทีมตรวจนับชุดละ 2 คน
(2 ชุด/บริเวณ)

3. เตรียมรายละเอียดสินค้า
(นับเป็นชั้น/น้ำหนัก)

4. มอบหมายผู้ควบคุม

จุดควบคุมสำคัญ (Internal Control)

5. เตรียม ป้ายตรวจนับสินค้า (Inventory Tag 2 ตอน)
พิมพ์เลขรั้นลำดับ
6. ทำตารางควบคุมป้าย (Tag Control Schedule)
ให้เซ็นรับป้องกันป้ายหาย
7. แจกคู่มือให้ผู้ตรวจนับ
8. เริ่มตรวจนับให้เร็วที่สุด ห้ามยืมป้ายข้ามชุดเด็ดขาด

13 ขั้นตอนการตรวจนับ: ระยะที่ 2 - การลงมือด้วยระบบ Double-Check

ชุดที่ 1 (รอบแรก)

ชุดที่ 2 (รอบสอง)

ขั้นตอนที่ 10 (ผู้ควบคุม)

นำป้ายมาเรียงตามเลขที่ ตรวจสอบป้ายที่หายไป
และจับคู่ยอดนับ 2 รอบว่าตรงกันหรือไม่
ก่อนส่งมอบให้พนักงานบัญชี

นับสินค้า กรอกจำนวนในป้ายส่วนล่างสุด
ฉีกส่วนล่างส่งให้ผู้ควบคุม

เข้มานับซ้ำ กรอกจำนวนในป้ายส่วนบน
ส่งให้ผู้ควบคุมเพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบ

13 ขั้นตอนการตรวจนับ: ระยะที่ 3 - การประมวลผล (Reconciliation)

หลักการวัดมูลค่า (TAS 2) : ความระมัดระวังทางบัญชี

ราคาทุน
(Cost)

กฎเหล็ก: วัดมูลค่าด้วย ราคาทุน (Cost)
หรือ มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (NRV)
แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า
(Lower of Cost or NRV)

มูลค่าสุทธิ
ที่จะได้รับ
(NRV)

NRV คืออะไร?

- ราคาขายโดยประมาณตามปกติธุรกิจ
- (-) ลบด้วย: ประมาณการต้นทุนผลิตให้เสร็จ
- (-) ลบด้วย: ต้นทุนที่จำเป็นในการขาย

หาก $NRV < \text{ราคาทุน}$ ต้องบันทึก:

เดบิต / เครดิต	ผลขาดทุนจากการที่ราคาสินค้าลดลง สินค้าคงเหลือ (หรือค่าเผื่อฯ)
----------------	--

3 เส้นทางหลักในการตีราคาสินค้าคงเหลือปลายงวด

การตีราคาสินค้าคงเหลือปลายงวด

1. การตีราคาโดยใช้ราคาทุน (Cost Method)

เน้นการหาต้นทุนจริง (มี 8 วิธีย่อย เช่น FIFO, ทั่วเฉลี่ย)

2. ราคาทุนหรือ NRV ที่ต่ำกว่า (LCMRV)

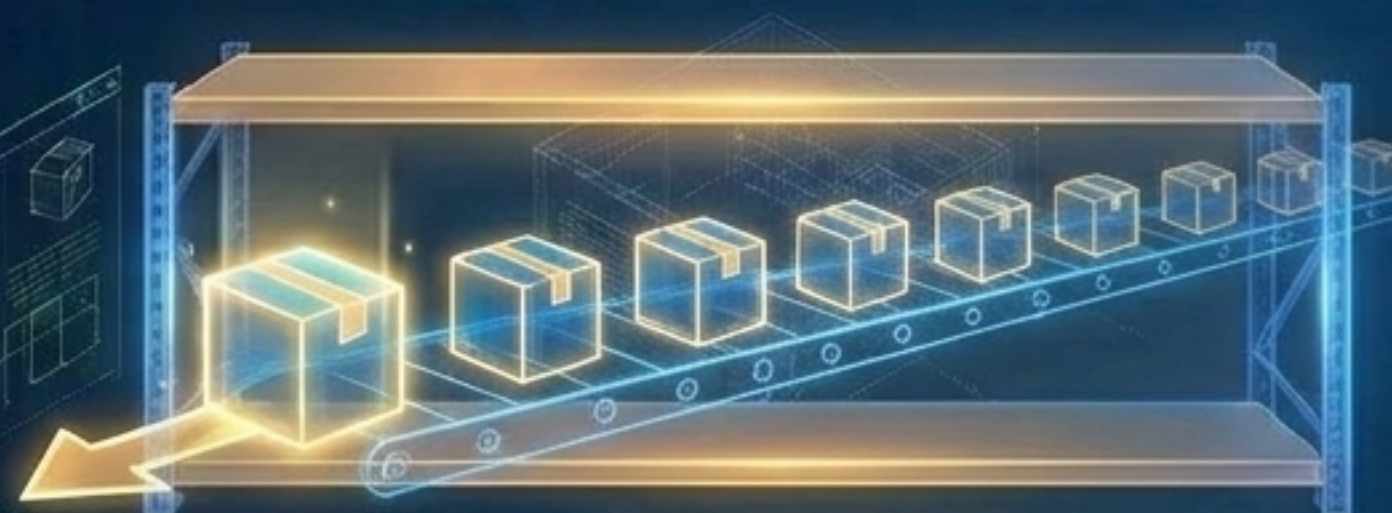
เน้นหลักความระมัดระวัง (ตาม TAS 2)

3. วิธีประมาณราคา (Estimated Method)

ใช้เมื่อไม่มีข้อมูลต้นทุนชัดเจน
(Gross Profit, Retail Method)

เจาะลึกวิธีราคาทุน (Cost Methods Deep-Dive)

FIFO (First-In, First-Out): เข้าก่อน-ออกก่อน
(ที่ราคาของเหลือจากล็อตล่าสุด)

Specific Identification: วิธีเจาะจง
(เหมาะกับของชิ้นใหญ่ ราคาแพง แยกชิ้นได้)

Average Methods: ง่าย (Simple),
ถ่วงน้ำหนัก (Weighted), เคลื่อนที่ (Moving) -
เฉลี่ยต้นทุนให้เท่ากัน

วิธีอื่นๆ: Standard Cost, Last Invoice Price, Base Stock.

การตีราคาด้วยวิธีประมาณราคา (Estimated Methods)

ใช้เมื่อเกิดเหตุสุดวิสัย เอกสารหาย หรืออุตสาหกรรมค้าปลีกที่ไม่สามารถจดบันทึกต้นทุนรายชิ้นได้

วิธีประมาณจากอัตรากำไรขั้นต้น

ใช้อัตรากำไรจากปีก่อนๆ มาประมาณการต้นทุนขาย เพื่อหักลบออกจากสินค้าที่มีเพื่อขาย (มี 2 แบบ: เทียบราคาขาย หรือ เทียบราคาทุน)

วิธีประมาณจากราคาขายปลีก

เหมาะกับห้าง/ร้านค้าปลีกที่สินค้าเปลี่ยนไว และมีกำไรใกล้เคียงกัน (มูลค่าขาย หักด้วย % กำไรขั้นต้นถ่วงเฉลี่ยของแผนก)

การสะท้อนภาพคลังสินค้า: 3 รายงานสำคัญ (Inventory Reports)

รายงานสินค้าคงเหลือ (Inventory Report)

ฐานข้อมูลพื้นฐาน
ตอบคำถาม 'เรามีอะไร
และมูลค่าเท่าไร?'

รายงานการเคลื่อนไหว (Stock Card)

บันทึกประวัติศาสตร์
ตอบคำถาม 'ของเข้า-ออก
เมื่อไหร่และอย่างไร?'

รายงานการตรวจนับ (Physical Count Report)

รายงานผลสอบทาน
ตอบคำถาม 'ของจริงกับสมุดบัญชี
ตรงกันหรือไม่?'

แกะรอยความเคลื่อนไหว (Snapshot & History)

ร้านธงชัยพาณิชย์
รายงานสินค้าคงเหลือ
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 25X1

ที่	รายการ	รหัสสินค้า	หน่วยนับ	ยอดคงเหลือ	ราคาต่อหน่วย	มูลค่าสินค้าคงเหลือ
1	ปลอกหมอนหนุน	AS1001	ใบ	580	60	34,800
2	ปลอกหมอนข้าง	AS1002	ใบ	750	75	56,250
4	ผ้าปูที่นอนขนาด 3.5 ฟุต	AS1003	ผืน	550	295	162,250
5	ผ้าปูที่นอนขนาด 6 ฟุต	AS1005	ผืน	435	345	150,075
				รวม		460,575

(สิ้นสภทหมื่นตำรายี่ห้อสิบห้าบาทถ้วน)

→ **รายงานสินค้าคงเหลือ: The Snapshot**
ระบุรหัสสินค้า, หน่วยนับ, ปริมาณคงเหลือ ณ วันนั้น และ มูลค่ารวม (ราคา x จำนวน)
ประโยชน์: ดูว่าของขึ้นไหนถึงจุดสั่งซื้อ ขึ้นไหนค้างนาน

ร้านธงชัยพาณิชย์
รายงานการเคลื่อนไหวของสินค้าคงเหลือ
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 25X1
ชื่อสินค้า : ผ้าปูที่นอนขนาด 3.5 ฟุต
รหัสสินค้า : AS1003
หน่วยนับ : ผืน

ว.ล.ป.	เลขที่เอกสาร	จำนวน	เข้า		ออก		สินค้าคงเหลือ	
			ราคาต่อหน่วย	ยอดรวม	จำนวน	ราคาต่อหน่วย		ยอดรวม
		1,000	260	57,200			1,000	
01-06-2024	ร0001				110	260	28,600	890
05-06-2024	IV00001				125	260	32,200	765
10-06-2024	IV60002				150	260	39,000	615
15-06-2024	IV60005				145	260	37,700	470
20-06-2024	IV00004				130	260	33,800	340
25-06-2024	IV60005				120	260	31,200	220
30-06-2024	IV60006						202,600	
		1,000		57,200	780			

→ **รายงานการเคลื่อนไหว (Stock Card): The History Tracker**
บันทึกรายวันตามเอกสารอ้างอิง แสดงยอดเข้า (In) / ออก (Out) / คงเหลือ (Balance)
ประโยชน์: แกะรอยย้อนหลังได้ทันทีเมื่อพบความผิดพลาดหรือยอดไม่ตรง

รายงานผลการตรวจนับ: เครื่องชี้วัดประสิทธิภาพ (The Moment of Truth)

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2	รหัสสินค้า	B100					
3	จำนวนคงคลัง	47					
4	ราคาต่อเงิน						
		รายการ	จำนวนคงคลัง	ผลต่าง	จำนวนจริง	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
1	รหัสสินค้า						
2	B1002	ปากกาหมึกซึมด้ามเงิน	47	-1	6	1,550	-1,550
3	B1003	นาฬิกาข้อมือชายสายทอง	49	3	52	2,250	6,750
4							
5							
6							

⚠ คอลัมน์ 'ผลต่าง' (Variance) = จำนวนคงคลัง (บัญชี) vs จำนวนนับจริง

หากเกิดผลต่าง (ของขาด/ของเกิน) ต้องทำการ:

- ✓ 1. สอบถามผู้รับผิดชอบ
- ✓ 2. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน
- ✓ 3. เช็ค Stock Card ย้อนหลัง

รายงานฉบับนี้คือกระจกสะท้อน
'ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในองค์กร' อย่างแท้จริง

บทสรุป: วงจรคลังสินค้าที่โปร่งใส (The Transparent Warehouse Lifecycle)

หากเรานับผิด มูลค่าจะผิด และการตัดสินใจก็จะผิดพลาด
การตรวจนับสินค้าจึงไม่ใช่แค่การนับกล่อง แต่คือการยืนยันความมั่นคงที่แท้จริงของธุรกิจ